

BROKEN WINGS / PROMISED LAND

I *Broken Wings/Promised Land* undersöker Johan Ibrahim Adam den tusenåriga traditionen av mytskapande. Metoden med vilken den förhistoriska världen har skapats, baserad på dammkorn och fragment från dåtiden, hamnar här under lupp. Genom att bygga och gestalta myter baserade på populärkulturella fragment från vår nutid och dekonstruerar de befintliga, undersöker Adam med sina verk denna process i realtid. Med en blandning av tekniker och material synliggörs och ifrågasätts den dynamik och de förhållanden som uppstår av och inom mytologin. Vi får en inblick i hur den används som maktmedel och som ett sätt att förvränga moral och på så sätt rättfärdiga vissa ageranden. Men även hur vår syn på oss själva påverkas när vi skapar dem. Hur är det att vara objekt för en mytologi där man själv inte har något att säga till om i sin avbildning?

I verken *Mew* (2022) och *Mewtwo* (2023) får vi se avbildningar av de två mäktigaste Pokémon som någonsin funnits, med samma namn. Kompositionen i verken påminner om väggmålningar från förlorade civilisationer där ett ytterst sällsynt samlarkort får agera arkeologisk artefakt. Likt gudabilder förkroppsligar *Mew* och *Mewtwo* distinkta egenskaper som kan verka motsatta. Är de goda eller onda? Representerar de ideal som en troende en gång försökte efterleva?

I flera av Adams verk kritiseras bilden av dinosaurier med både tufting och måleri som medel. Med tuftingen har Adam gestaltat en dinosaurie klädd i färgstark fjäderdräkt och förmåga till fågelsång i kontrast mot dagens bild av enorma nakna skräcködlor. Då de moderna fågelarterna utvecklats i rakt nedstigande led från dinosaurierna finns det idag forskning som visar att vår tids fåglar ärvt sin fjäderdräkt från dinosaurier till skillnad från den tidigare teorin att fjädrar utvecklades först hos fåglarna. Vad händer när vi låter fantasi ta ledet i skapandet av det förflutna? De vackra magiska varelserna som föds i kontrast till den monotona skräcködlan är värd att reflektera över. Vad gör detta med vår syn på det förflutna och hur påverkar det vår syn på naturen idag? Skapar den tillförda magin en större vördnad för naturen?

Inne i en mytologis kärna finns ett fragment av verklighet. Med tiden tynar verkligheten bort och mytologin lever vidare, en process som studeras närmare i *The*

Evolution of Birds (2019). Här studeras den oundvikliga nedbrytningen av objektet för mytologin genom en måleriserie i fyra delar. Vi får möta en elegant dinosaurie och lyssna till dess vackra sång och beundra den vackra fjäderdräkten, likt en förhistorisk paradisfågel. Miljontals år senare, under 1600-talet, vandrar den klumpiga dronten genom skogarna. Av nederländska kolonistörer, som var först med att observera Dronten, beskrivs den som fet, klumpig och korkad. Bara några årtionden senare var den utrotad. Det var i samband med Drontens utrotning som människans roll i arters utdöende uppmärksammades för första gången. Vår bild av Dronten kan näst intill liknas vid en nidbild av en djurart som i verkets andra del ställs mot dagens fågelindustri. Det är värt att nämna att arkeologiska fynd av benrester i modern tid har visat tydliga bevis på att Dronten var en fågelart mycket väl anpassad till sin miljö. Kajorna som hackar i sig rester av sina friterade kusiner är en sorglig scen där dessa ättlingar till de magiska dinosaurierna har reducerats till bevingade skadedjur som lever av vårt avfall på våra gator. Maskineriet som driver denna nedbrytning gestaltas i den sista delen i serien där pengar och mat cirkulerar mellan konsument och industri i en febrig överflödeskarusell. Vad har vi skapat oss för bild av fåglarna och av oss själva som tillåter detta och hur hänger det ihop med vår bild av dinosaurierna, fåglarnas förfäder?

I *Cyklopen* (2021) undersöks det ännu djupare hur mytologin kan användas som ett vapen för att rättfärdiga dominans, hierarki och exploatering. I Odyssén kliver vår hjälte Odysseus i land på cyklopernas ö och tar frimodigt för sig av maten och av alla tillgångar. När Odysseus och hans mannar upptäcks tas de till fånga av cykloperna Polyfemos men med sin list lyckas Odysseus lura honom och smita undan med bytet i behåll efter att ha stuckit en glödgad påle i hans enda öga. Cykloperna är beskrivna som en vild, farlig och korkad best vilket gör lyssnaren oförmögen att känna sympatier för Polyfemos. Precis som vi helst vill att våra berättelser ska sluta, så segrar de goda. Men hur återberättas denna saga hos cyklopernas ättlingar idag? Paralleller mellan Cykloperna Polyfemos och vår berättelse om världen innan och under kolonialismen är väldigt tydliga.

Undersökandet av maktstrukturer och ifrågasättandet kring vem det är som har rätten att berätta allas vår historia har gått som en röd tråd genom Adams konstnärskap.

Dessa maktstrukturer undersöks från ett postkolonialt perspektiv genom att belysa hur de platser och folk som vi ger oss själva rätten att dominera och exploatera alltid har gestaltats med egenskaper som kan anses avvikande eller rent av negativa. Hela kontinenter rika på historia, kultur och religion som genom tidsåldrarna huserat några utav de mäktigaste civilisationer som någonsin existerat berövas helt på allt de är. Det finns då inget kvar att respektera, ingenting att ha vördnad inför. Landet och folket lämnas naket och öppet för exploatering. Vår bild av vår omvärld måste ses som en produkt av ett kolonialarv för det är just det den är. Hierarkin är inbakad i språket och programmeras in i vårt sätt att tänka och på så sätt bevaras strukturerna över generationer. Det är dessa strukturer och processer Johan Ibrahim Adam studerar och belyser i sin konst.

Bland Johans tidigaste verk i utställningen finner vi *Karl XII* (2016). Den legendariska kungen som markerade slutet på Sveriges stormaktstid har i modern tid ofta använts som symbol för en längtan till ett mäktigt stormaktssverige inom nationalistiska och nazistiska kretsar. En myt. Skottet. Skottet som punkterade en kungs mytologi om sig själv. Avfyrad av en svensk soldat som fått nog. Stå långt ifrån eller stå väldigt nära. Titta noga. Någon tittar tillbaka på dig. Om du inte ser det så kan du åtminstone vara säker på att hen ser dig.

Med *Icarus* lämnas mytskapandet, som en stafettpinne, över till AI. Med hjälp av AI:n MidJourney har Adam bjudit in detta nya medvetande som föddes ur en berättelse skriven med ettor, nollor och oändliga rader kod. Här får vi se denna process från andra sidan. Vad händer med oss när vi inte längre är de som skapar? Blir människan överflödig? Kommer människan en dag vara en mytologisk varelse i en framtid som tillhör AI:n?